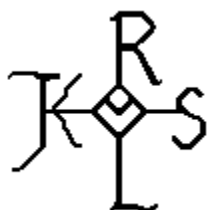

In memoriam Jacques Janssen

"De mens-zijn dagen zijn als het gras, hij is als een bloem die bloeit op het veld" (psalm 103, vers 15)

In de morgen van donderdag 6 september 2018 is Jacques Janssen overleden, op 74-jarige leeftijd. Volstrekt onverwacht. Twee dagen tevoren nam hij nog, energiek als altijd, deel aan de wekelijkse repetitieavond van zijn schola Karolus Magnus en had hij, wat hem ook eigen was, in duidelijke bewoordingen aangegeven wat er in zijn ogen die avond bij het psalmodiëren was goed gegaan en wat beter moest. Hij was altijd zeer aanwezig, liet zelden verstek gaan.

Jacques was in 1987 betrokken bij de Stuurgroep Gregoriaans Nijmegen en omgeving, die een cursus gregoriaans initieerde, waaruit in 1988 de Schola Cantorum Karolus Magnus voortkwam. In het begin functioneerde de schola als een soort demokoor. Als lid van het eerste uur van deze schola heeft hij in de loop der jaren veel zangers zien komen en enkele zien vertrekken; vier zangers overleden, onder wie zijn voorganger aan de universiteit Jan van der Lans. Zelf heeft hij vermoedelijk meer dan 1250 repetitieavonden bezocht.

Kort na de oprichting van de schola werd hij voorzitter en hij bleef dat bijna 25 jaar lang. Vriendelijk, voor iedereen toegankelijk en spits. Zonder ook maar

enige sleetsheid op welk punt dan ook. Steeds vurig op de bres voor nog meer kwaliteit, zijn medezangers aanzettend tot bestudering van de gezongen teksten, zoals hij daar zelf ook studie van maakte. Onvermoeid navorsingen doende naar de achtergronden, maar ook naar de magie van het gregoriaans. Zijn liefde voor het gregoriaans was niet tussen de kerkbanken ontstaan, maar – zoals hij zelf schreef – *“in het open veld waar de ware liefdes ontstaan”* bij het aanschouwen van processies. De vespers en de o-antifonen raakten hem in de ziel. Zijn opa zong meer dan zestig jaar in het plaatselijke kerkkoor in Meijel (N.B.). Op zondag 26 augustus jl. was Jacques voor het laatst tijdens de uitvoering van de Mariavespers in ons midden als cantor.

Jacques was een welbespraakt mens. Binnen en buiten het verband van de schola heeft hij ontelbare lezingen gegeven over de schoonheid van het gregoriaans, over de geschiedenis, de semiologie en over de rol van al dan niet twijfelachtige grootheden op dat gebied. Samen met Stan Hollaardt en Jan Timmermans redigeerde hij het boek ‘Hoogtepunten uit de gregoriaanse traditie’, waarin artikelen van Augustinus Hollaardt OP z.g. werden gebundeld.

Met zijn uitgebreide netwerk was hij de motor voor de organisatie van veel concerten die de schola in binnen- en buitenland heeft gegeven en bepleitte hij ook het opnemen van CD's. Daarmee kon de gregoriaanse zang letterlijk worden uitgedragen als cultuurgoed van alle tijden. Hij had de hand in bijzondere projecten die de schola ter hand nam. Daarbij moet in ieder geval het Danteproject vermeld worden, dat leidde tot een dubbel-cd, met gezangen die betrekking hebben op de tocht van Dante door het inferno, het purgatorio en het paradiso met inleidende teksten uit de Divina Commedia. In 1999 was al van zijn hand een eigen vertaling van Dante's inferno uitgekomen, waarmee hij breed respect had afgedwongen.

Ook de *“The Martyred Virgins”*-cd dient te worden vermeld, waarop gregoriaanse gezangen over maagd-martelaressen worden afgewisseld met gesproken teksten over vooral hedendaags vrouwenmisbruik.

Na zijn pensionering kon Jacques meer tijd wijden aan de studie van het gregoriaans en werkte hij aan een alomvattend boek over de wortels, de opkomst, de bloei, het verval en de restauratie van het gregoriaans en de gregoriaanse hoogtepunten in de Lage Landen. *“De restauratie van het gregoriaans”* zou de titel worden en *“een gebed zonder end”* de ondertitel. Zonder zijn neiging naar perfectie en kritische inslag zou het boek wellicht tot een einde zijn gebracht. Hij was nog aan het zoeken naar beperking en verdere

inkadering en heeft dit boek helaas niet mogen afmaken. Hij heeft er ons boeiend over verteld.

Wij kennen Jacques als een zeer ambitieuze, humorvolle man met veel talenten. Hij beschikte over een prachtige stem die hij als voorzanger ook graag inzette.

Jacques was, zolang wij hem kennen, altijd boordevol ideeën en initiatieven. Hij moest er niet aan denken het rustig aan te gaan doen. Hij werd een paar jaar geleden lid van een Probusclub, maar bleef dat niet lang. *“Daar ben ik nog veel te jong voor”*, zei hij rond zijn zeventigste.

Dat hij nu dan toch moge rusten in vrede

De schola is hem zeer dankbaar voor alles wat hij voor ons en de gregoriaanse traditie betekend heeft. Hij wordt node gemist.

Jacques Janssen studeerde in de tweede helft van de jaren zestig westerse sociologie in Nijmegen. In de jaren daarvoor had hij het kleinseminarie van de Lazaristen in Wernhoutsbrug bezocht en ook enkele jaren het grootseminarie in Eefde. Hij werkte korte tijd bij ZWO, promoveerde in 1978 aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, waaraan hij sinds 1977 was verbonden bij de vakgroep cultuur- en godsdienstpsychologie. In juli 2000 werd hij benoemd tot hoogleraar aan de RU Nijmegen.

Zondag 9 september 2018
Schola Cantorum Karolus Magnus